

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

21 Δεκεμβρίου 2017 | ΤΕΥΧΟΣ ΤΡΙΤΟ | Αρ. Φύλλου **1334**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Αριθμ. αποφ. 23/2016

Το Πειθαρχικό Συμβούλιο των μελών του Δ.Ε.Π. των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (άρθρο 2 παρ. 2 εδ. δ, άρθρο 5 του π.δ. 160/2008, άρθρο 65 του ν.3900/2010 και άρθρο 80 παρ. 5 περ. β΄ και γ΄ του ν.4009/2011).

Αποτελούμενο από τους Βασιλική Θάνου, Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, ως Πρόεδρο, Παρασκευή Μπραΐμη, Σύμβουλο Επικρατείας, Δέσποινα Καββαδία-Κωνσταντάρα, Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, Βενετσάνα Κυριαζοπούλου, Πρύτανη του Πανεπιστημίου Πατρών και Τριαντάφυλλο Αλμπάνη, Αναπληρωτή Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τακτικό μέλος, είχε κώλυμα), ως μέλη.

Συνήλθε σε διάσκεψη την 23η Νοεμβρίου 2016, ημέρα Τετάρτη και ώρα 15.30 στο Κατάστημα του Συμβουλίου της Επικρατείας, με παρόντα τον αναπληρωτή Γραμματέα του Συμβουλίου Ιωάννη Μητροτάσιο, Προϊστάμενο της Γραμματείας του Β΄ Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (η Γραμματέας του Συμβουλίου, Μαριάνθη Παπασαράντη, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης της Γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, είχε κώλυμα). Αντικείμενο της συνεδρίασης ήταν η διάσκεψη και κρίση του Πειθαρχικού Συμβουλίου επί της προτάσεως της εισηγήτριας σχετικά με την πειθαρχική αγωγή που έχει εγερθεί από τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κατά του Σπυρίδωνα-Γεωργίου Σούλη, επίκουρου Καθηγητή του παραπάνω Πανεπιστημίου, μετά την 8/2015 απόφαση του παρόντος Συμβουλίου

Αφού άκουσε την εισηγήτρια της υποθέσεως Δέσποινα Καββαδία- Κωνσταντάρα, και μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

Σκέφθηκε κατά τον νόμο

1. Κατά του επικούρου καθηγητού Σπυρίδωνος-Γεωργίου Σούλη ασκήθηκε, με το ΕΜΠ 20/16.12.2009 παραπεμπτήριο έγγραφο του Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, η κρινόμενη πειθαρχική δίωξη, σύμφωνα με την οποία «… ο επίκουρος καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Σπυρίδωνας - Γεώργιος Σούλης, ενώ ήταν υποψήφιος για την εξέλιξή του στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή του ανωτέρω Τμήματος στο γνωστικό αντικείμενο «Ειδική Αγωγή», την 24.11.2006 κατέθεσε προς αξιολόγηση, μεταξύ άλλων, το βιβλίο του με τον τίτλο «Παιδιά και έφηβοι με υψηλή νοητική λειτουργικότητα και εκπαίδευσή τους», που εκδόθηκε το έτος 2006 από τον εκδοτικό οίκο ΤΥΠΩΘΗΤΩ Gutenberg, το οποίο εν συνεχεία απέσυρε την 15.1.2007 μετά από ανώνυμη καταγγελία, που έλαβε χώρα την 5.1.2007 με ηλεκτρονικό μήνυμα εκ της ηλεκτρονικής διεύθυνσης «alb_fred@yahoo.gr» προς μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Παιδαγωγικής Εκπαίδευσης. Σύμφωνα με το πόρισμα της διενεργηθείσας Ε.Δ.Ε., «ικανό μέρος» του ως άνω κατατεθέντος βιβλίου του ανωτέρω υποψηφίου «έχει χαρακτηριστικά μετάφρασης» σε σχέση με το βιβλίο (διδακτορική διατριβή) του Christian Fels με τίτλο «Identifizierung und Foerderung Hochbegabter in den Schulen der Bundesrepublik Deutschland» και ότι «τα βιβλία συμπίπτουν σε τόση έκταση και σε τέτοιο βαθμό ώστε ο αναγνώστης να μένει με την εντύπωση ότι μεγάλο μέρος του βιβλίου αποτελεί μετάφραση μεγάλου μέρους του βιβλίου του Fels». Δηλαδή αποδίδεται στον εγκαλούμενο ότι πέραν της πράξεως της μεταφράσεως καθ' εαυτής, δεν υπέβαλε προς κρίση του πρωτότυπο έργο (μονογραφία).

2. Επειδή η κρινόμενη δίωξη, η οποία ασκήθηκε παραδεκτώς, πρέπει να ερευνηθεί ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, μετά και την έκδοση της 8/2015 αποφάσεως του παρόντος Συμβουλίου, με την οποία διετάχθη η συμπλήρωση των αποδείξεων.

3. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 4 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο ν. 1268/1982 (φ. 87 Α΄) ορίζεται ότι: «4. Για την εκλογή ή εξέλιξη σε θέση Αναπληρωτή Καθηγητή απαιτούνται: i) … ii) Πρωτότυπες δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά από τις οποίες ένας αριθμός πρέπει να είναι αυτοδύναμες ή πρωτότυπες επιστημονικές μονογραφίες

…».

4. Επειδή στο ν. 2121/1993 «Πνευματικά δικαιώματα, …» (φ. 25 Α΄), ορίζονται τα εξής: Στο άρθρο 1 παρ. 1 ότι: «Οι πνευματικοί δημιουργοί με τη δημιουργία του έργου αποκτούν πάνω σε αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας

του προσωπικού τους δεσμού με αυτό (ηθικό δικαίωμα). Τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν τις εξουσίες, που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος», στο άρθρο 3 ότι: «1. Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στους δημιουργούς ιδίως την εξουσία (δικαίωμα) να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν: α) … β) Τη μετάφραση των έργων τους, γ) Τη διασκευή, προσαρμογή ή άλλες μετατροπές των έργων τους, δ) … ε) Την εκμίσθωση και το δημόσιο δανεισμό, όσον αφορά το πρωτότυπο ή τα αντίτυπα των έργων τους. Τα δικαιώματα αυτά δεν αναλώνονται από οποιαδήποτε πώληση των έργων τους ή άλλη πράξη διανομής του πρωτοτύπου ή των αντιτύπων … Η εκμίσθωση και ο δημόσιος δανεισμός νοούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην οδηγία 92/100 του Συμβουλίου της 19ης Νοεμβρίου 1992 (ΕΕΕΚ αριθμ. I 346/61/27.11.1992) …», στο άρθρο 19 ότι: «Επιτρέπεται, χωρίς άδεια του δημιουργού και χωρίς αμοιβή, η παράθεση σύντομων αποσπασμάτων από έργο άλλου νομίμως δημοσιευμένου για την υποστήριξη της γνώμης εκείνου πουπαραθέτει ή την κριτική της γνώμης του άλλου, εφόσον η παράθεση των αποσπασμάτων αυτών είναι σύμφωνη προς τα χρηστά ήθη και η έκταση των αποσπασμάτων δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό. Η παράθεση των αποσπασμάτων πρέπει να συνοδεύεται από την ένδειξη της πηγής και των ονομάτων του δημιουργού και του εκδότη, εφόσον τα ονόματα αυτά εμφανίζονται στην πηγή.» και στο άρθρο 66, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του από το άρ. 81 παρ. 9 ν. 3057/2002 (φ. 239 Α΄), ότι: «1. Τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή 2.900 – 15.000 ευρώ, όποιος χωρίς δικαίωμα και κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή διατάξεων των κυρωμένων με νόμο πολυμερών διεθνών συμβάσεων για την Προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας εγγράφει έργα ή αντίτυπα, αναπαράγει αυτά άμεσα ή έμμεσα, προσωρινά ή μόνιμα, με οποιαδήποτε μορφή, εν όλω ή εν μέρει, μεταφράζει, διασκευάζει, προσαρμόζει ή μετατρέπει αυτά, προβαίνει σε διανομή αυτών στο κοινό με πώληση ή με άλλους τρόπους ή κατέχει με σκοπό διανομής, … και γενικά εκμεταλλεύεται έργα, που είναι αντικείμενα πνευματικής ιδιοκτησίας. …».

Από τις παρατιθέμενες διατάξεις προκύπτουν, μεταξύ άλλων, και τα εξής: Ο πνευματικός δημιουργός ενός έργου αποκτά επ’ αυτού το απόλυτο δικαίωμα της πνευματικής ιδιοκτησίας, που περιλαμβάνει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα προστασίας του προσωπικού του δεσμού με το έργο (ηθικό δικαίωμα).

Ως έργο νοείται σε γενικές γραμμές προϊόν του πνεύματος ως αποτέλεσμα δημιουργικής πράξεως φυσικού προσώπου, αποτυπούμενο σε κάποια μορφή, αντιληπτή στις ανθρώπινες αισθήσεις της ακοής ή της όρασης, το οποίο πρέπει να είναι πρωτότυπο (βλ. λεπτομερή ανάλυση των εννοιών σε Νόμος για την Πνευματική Ιδιοκτησία, Κατσίρη - Σταματούδη, κατ’ άρθρον ερμηνεία, εκδ. Σάκκουλας 2009). Ειδικά η έννοια της πρωτοτυπίας διαπλάσθηκε παγίως από την νομολογία των πολιτικών δικαστηρίων βάσει του κριτηρίου της στατιστικής μοναδικότητας, σύμφωνα με το οποίο ένα έργο είναι πρωτότυπο εάν κάποιος τρίτος ευρισκόμενος κάτω από τις ίδιες συνθήκες και περιστάσεις δεν μπορεί να παραγάγει ένα όμοιο έργο, δηλαδή το έργο παρουσιάζει κάποιο ελάχιστο όριο δημιουργικού ύφους, κάποια απόσταση από τα ήδη "γνωστά και τετριμμένα" (αντί πολλών Α.Π. ποιν. 2330/2007, 267/1995 και πλούσια αναφορά νομολογίας προηγ. βιβλ. όπ. αν. σ. 32 επ.).

Εξάλλου, μετάφραση είναι η απόδοση ενός έργου λόγου από μία γλώσσα σε άλλη. Πρέπει να ακολουθεί το κείμενο με ακρίβεια και να επιδίδεται σε αλλαγές που υπαγορεύονται από την δομή ή την ιδιομορφία της γλώσσας, στην οποία μεταφράζεται (πιστή μετάφραση). Σε περίπτωση, που η μετάφραση δεν είναι πιστή, πρόκειται για ελεύθερη απόδοση (αναλόγως με το αν ακολουθεί σε γενικές γραμμές το κείμενο – οπότε συνιστά επίσης παράγωγο έργο), είτε για νέο έργο, το οποίο στην ουσία αντλεί την έμπνευσή του από το πρώτο, αλλά διαθέτει τα δικά του ιδιαίτερα ατομικά γνωρίσματα και χαρακτηριστικά – οπότε γίνεται λόγος για πρωτότυπο έργο (όπ. αν. σ. 60).

Περαιτέρω, το περιουσιακό δικαίωμα του πνευματικού δημιουργού επί του έργου του δίνει σε αυτόν την εξουσία να απαγορεύει και την μετάφραση ή την διασκευή ή την μετατροπή των έργων του, που μπορεί να συμβεί με προσαρμογή, παραλλαγή ή τροποποίηση αυτού, όταν αυτή απευθύνεται στο κοινό (βλ. όπ. αν. σ. 102 και 110), έννοιες αντιληπτές, κατά την κοινή πείρα και λογική, στο πλαίσιο της προσεγγίσεως και ομοιότητας με το πρωτότυπο έργο. Για την διαπίστωση των εννοιών αυτών συνεκτιμώνται κάθε φορά οι πραγματικές περιστάσεις, όπως κατά πόσον ο δεύτερος δημιουργός είχε πρόσβαση στο έργο του πρώτου, η φύση των δύο έργων, κατά πόσον ο δεύτερος μπορούσε να καταλήξει σε μία διαφορετική δημιουργία εάν τα υπό κρίση μέρη συναντώνται και σε άλλα έργα κ.ο.κ. (όπ. αν. σ. 112). Ακολούθως, σε σχέση με την διανομή του δευτέρου έργου στο κοινό, στην έννοια αυτή υπάγεται και ο δημόσιος δανεισμός, που προϋποθέτει διάθεση προς χρήση στο κοινό για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα και όχι για άμεσο ή έμμεσο οικονομικό ή εμπορικό όφελος από φορείς ανοικτούς στο κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των δημόσιων βιβλιοθηκών (όπ. αν. σ. 119 - 120).

Τέλος, κατά το άρθρο 19 ν. 2121/1993, επιτρέπεται η παράθεση από τον δεύτερο δημιουργό σύντομων αποσπασμάτων κατ’ αριθμό, έκταση και αναλογία σε σχέση με το πρωτότυπο έργο, αλλά και σε σχέση με το έργο στο οποίο ενσωματώνονται τα αποσπάσματα, από έργο κάποιου άλλου, νομίμως δημοσιευμένου, προς αποκλειστικό σκοπό είτε της υποστήριξης της γνώμης του δευτέρου δηλ. εκείνου που τα παραθέτει, ή για την άσκηση κριτικής στο έργο του πρώτου δημιουργού. Η έκταση της παράθεσης πρέπει να δικαιολογείται από τον επιδιωκόμενο σκοπό και στο μέτρο, που αυτή είναι σύμφωνη με τα χρηστά ήθη, πράγμα που δεν ισχύει π.χ. όταν η παράθεση γίνεται για σκοπούς άλλους από αυτούς που αποκλειστικώς επιτρέπει ο νόμος. Και βέβαια ακόμη και η νόμιμη παράθεση, κατά τα ανωτέρω, αποσπασμάτων απαιτείται να συνοδεύεται από την αναφορά της πηγής και των ονομάτων του πρώτου δημιουργού και του εκδότη (όπ. αν. σ. 495 επ.).

5. Επειδή, στην προκείμενη περίπτωση, απ’ όλα ανεξαιρέτως τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα εξής: Ο εγκαλούμενος καθηγητής, εκπονήσας την διδακτορική του διατριβή στο Πανεπιστήμιο της Κολωνίας, υπέβαλε, στις 24.11.2006 (αρ. πρωτ. 1142), υποψηφιότητα (μόνον αυτός) για εξέλιξη στην βαθμίδα του αναπληρωτού καθηγητού του Παιδαγωγικού Τμήματος της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Μεταξύ των στοιχείων, που υπέβαλε για την κρίση του, υπέβαλε σύγγραμμά του με τίτλο «Παιδιά και έφηβοι με υψηλή νοητική λειτουργικότητα και η εκπαίδευσή τους», ως πρωτότυπη επιστημονική μονογραφία. Στις 5.1.2007 έγινε διακίνηση ανώνυμου ηλεκτρονικού μηνύματος, που απευθυνόταν στα μέλη Δ.Ε.Π. του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και στο οποίο αναφερόταν ότι το προαναφερόμενο βιβλίο του εγκαλουμένου ήταν αντιγραφή του βιβλίου του Γερμανού συγγραφέως Christian Fels «Identifizierung und Foerderung Hochbegabter in den Schulen der Bundesrepublik Deutschland», και υποδεικνύονταν συγκεκριμένες σελίδες, δειγματοληπτικώς, ως αντιγεγραμμένες. Το εν λόγω βιβλίο εκδόθηκε στην Ελβετία, το 1999, από τον εκδοτικό οίκο Paul Haupt Berne. Στις 12.1.2007 ο ανωτέρω κατέθεσε έγκληση για συκοφαντική δυσφήμιση, η οποία τέθηκε ήδη στο αρχείο Αγνώστων Δραστών στις 12.7.2007, και στις 15.1.2007 αυτός, μέσω της Γραμματείας του Τμήματος, γνωστοποίησε στο Εκλεκτορικό Σώμα ότι λόγω του προαναφερθέντος ηλεκτρονικού μηνύματος αποσύρει την επίμαχη μονογραφία του από τον φάκελο υποψηφιότητάς του, με την παράκληση να μη ληφθεί υπ’ όψιν κατά την κρίση του. Στη συνέχεια, εκκρεμούσης της διαδικασίας κρίσεως για την εξέλιξη στην βαθμίδα του αναπληρωτού καθηγητού, συνήλθε, στις 26.4.2008 σε κοινή συνεδρίαση η Γενική Συνέλευση του Τμήματος και του Εκλεκτορικού Σώματος, με μόνο θέμα της ημερήσιας διατάξεως την εξέλιξη, κατά τα ανωτέρω, του εγκαλουμένου. Κατ’ αυτήν δεν κατατέθηκε εισήγηση της οικείας τριμελούς εισηγητικής επιτροπής, όπως οριζόταν από τον τότε ισχύοντα νόμο (Κεφ. Γ΄ άρ. 6 περ. Γ αρ. 1 ν. 2083/1992), από την οποία άλλωστε στις 9.3.2007 παραιτήθηκε το ένα μέλος αυτής, χωρίς να προκύπτει ότι αντικαταστάθηκε, ενώ και τα δύο άλλα μέλη δεν παρευρέθησαν κατά την συνεδρίαση. Διαβάστηκε μόνο το από 24.3.2008 κατατεθέν "εισηγητικό σημείωμα" της ορισθείσης εισηγήτριας, με το οποίο εισηγείτο υπέρ της θετικής κρίσεως για την εξέλιξη του εγκαλουμένου. Σε αντικατάσταση της αποσυρθείσης μονογραφίας του και προκειμένου να παρουσιάσει έργο προς κρίση ο εγκαλούμενος, εν τω μεταξύ, είχε καταθέσει άλλη μονογραφία με τίτλο «Ένα σχολείο για όλους». Περαιτέρω και σε σχέση με την διαδικασία κρίσεως του εγκαλουμένου κατά την εν λόγω συνεδρίαση εκφράστηκαν νομικές αντιρρήσεις τόσον επί της εγκυρότητος αυτής, όσον και κατ’ ουσίαν – γεγονός, που ενδιαφέρει εν προκειμένω. [Ο εγκαλούμενος κατά την εν λόγω κοινή συνεδρίαση κρίθηκε εξελίξιμος, μειοψηφούντων 3 μελών.] Ειδικότερα, το μέλος του Εκλεκτορικού Σώματος Ανδρέας Μπρούζος, γερμανομαθής, ανέφερε ότι "Από την αντιπαραβολή των δύο βιβλίων (Fels και Σούλη), που έκανα, διαπίστωσα ότι το ελληνικό κείμενο αποτελεί μεταφορά άλλοτε πιστή και ενίοτε παράφραση του γερμανικού έργου". Τα αυτά κατέθεσε ο ίδιος και στην από 6.7.2007 κατάθεσή του κατά την διενεργηθείσα Ε.Δ.Ε., με την επισήμανση επίσης ότι η επίμαχη μονογραφία παρουσιάστηκε ως πρωτότυπη έκδοση και όχι ως μετάφραση. Εξάλλου, κατά την ίδια Ε.Δ.Ε. κατέθεσαν τα ακόλουθα οι εξής γερμανομαθείς καθηγητές: 1) Αθανάσιος Γκότοβος (κατάθεση από 10.10.2007) ότι: «… μεγάλο μέρος του βιβλίου του Fels με τίτλο [το φερόμενο ως αντιγραφέν], ταυτίζεται ως προς τη δομή, τη διάταξη των περιεχομένων, τα ίδια τα περιεχόμενα και τη ροή τους σε επίπεδο προτάσεων μέσα στο κείμενο με μεγάλο μέρος του βιβλίου του Σούλη με τίτλο [το επίμαχο]. Τα βιβλία συμπίπτουν σε τόση έκταση και σε τέτοιο βαθμό, ώστε ο αναγνώστης να μένει με την εντύπωση ότι μεγάλο μέρος του βιβλίου του Σούλη αποτελεί μετάφραση μεγάλου μέρους του βιβλίου του Fels. Από επιστημονικής απόψεως, η πιθανότητα μιάς τέτοιας ομοιότητας, η οποία περιλαμβάνει απόψεις, ύφος, διάταξη προτάσεων και νοημάτων και βιβλιογραφική τεκμηρίωση των προβαλλομένων θέσεων, είναι απειροελάχιστη για να θεωρηθεί ρεαλιστική η εκδοχή μιάς συμπτωματικής ταύτισης των δύο κειμένων με την έννοια της ανεξάρτητης ανάδυσης των ίδιων ιδεών, του ίδιου ύφους και της ίδιας διατύπωσης στο νού δύο ανθρώπων, που ο ένας δεν γνωρίζει το έργο του άλλου. Δεδομένου ότι το βιβλίο του Fels είναι προγενέστερο του βιβλίου του Σούλη, η επιστημονικά πιό πιθανή ερμηνεία για το πώς προέκυψε η μνημονευθείσα ταύτιση ιδεών και ύφους είναι ότι μεγάλο μέρος των περιεχομένων του βιβλίου του Fels μεταφέρθηκαν στην ελληνική μέσω μετάφρασης από την Γερμανική στην Ελληνική …». 2) Η Μάρθα Καρπόζηλου (κατάθεση από 4.10.2007) ότι: «… Από την αντιπαραβολή των δύο έργων … το πρώτο που προκύπτει είναι ότι η ομοιότητα ανάμεσα στα δύο έργα είναι εντυπωσιακή. Στο εύλογο ερώτημα που αναπόφευκτα δημιουργείται στο μυαλό του καθενός, αν δηλαδή το βιβλίο του Σούλη είναι μετάφραση, παράφραση, διασκευή ή απόδοση, θα έλεγα ότι είναι όλα μαζί. Και εξηγούμαι: Η δομή των δύο βιβλίων, ήτοι τα περιεχόμενα και η σειρά που ακολουθείται είναι πανομοιότυπη. Ως προς το κείμενο υιοθετείται η ακόλουθη τακτική. Εκτενή τμήματα του βιβλίου του Fels εμφανίζονται στο βιβλίο του Σούλη ως verbatim μετάφραση (και οφείλω να σημειώσω, καλή μετάφραση), άλλα, σαφώς λιγότερα, τμήματα αποδίδονται, συμπτύσσονται ή διασκευάζονται και τέλος, κάποια άλλα παραλείπονται εντελώς. Επίσης μου έκανε εντύπωση το γεγονός ότι διατηρούνται ακόμη και τα εισαγωγικά του πρωτοτύπου, όπως και αρκετές παραπομπές και σημειώσεις …». 3) Ο Χαράλαμπος Κωνσταντίνου (κατάθεση από 5.6.2007) ότι: "ΕΡ.: Θα λέγατε ότι πρόκειται για πιστή μετάφραση; ΑΠ.: Ένα ικανό μέρος έχει χαρακτηριστικά μετάφρασης. ΕΡ.: Χωρίς παραπομπές; ΑΠ.: Έχει παραπομπές ίδιες με αυτές του Fels, καθώς και άλλες πρόσθετες δικές του, τουλάχιστον σε αυτά που μεταφράζει. Έχει υιοθετήσει, τουλάχιστον, τη φιλοσοφία του κειμένου Fels με προσθήκες δικές του. ΕΡ.: Δηλαδή παρεμβαίνει και κάνει σχολιασμούς σε πρόσφατες βιβλιογραφικές ενη-

μερώσεις; ΑΠ.: Ναί.». 4) Η Φωτεινή Κοσσυβάκη (κατάθεση από 1.10.2007) ότι: «… προέβηκα σε αντιπαραβολή. Διαπίστωσα ότι τα δύο κείμενα (αυτά που παρατίθεντο στο ηλεκτρονικό μήνυμα και οι σελίδες του Σούλη) συνέπιπταν σε σημαντικό βαθμό ως προς το περιεχόμενο. Εντόπισα διαφορές όπου ο Σούλης στις παραπομπές προσέθεσε τις σελίδες των παραπομπών … με μιά πρόχειρη ματιά σε κάποιες σελίδες τυχαίες, είδα κάποια σαν να επιβεβαιωνόταν η πρώτη εικόνα, που είχα από το mail». Περαιτέρω, κατά την Ε.Δ.Ε., ο ίδιος ο εγκαλούμενος κατέθεσε (7.11.2007) τα εξής απαντώντας σε σχετικές ερωτήσεις: «ΕΡ.: … πώς θα χαρακτηρίζατε την πρακτική, που υιοθετήσατε όταν αξιοποιήσατε το βιβλίο του Fels: παραπομπή, μετάφραση, παράφραση; ΑΠ.: Στα σημεία που έπρεπε να κάνω παραπομπές έκανα ό,τι ορίζει η δεοντολογία. Μπορεί να είναι κοινή η δομή αλλά είναι σύνηθες χαρακτηριστικό όταν πρόκειται για εισαγωγικά έργα. … ΕΡ.: Ισχυρίζεσθε ότι στο βιβλίο σας δεν υπάρχουν εκτενή αποσπάσματα μεταφρασμένα … ΑΠ.: Ισχυρίζομαι ότι υπάρχουν αποσπάσματα που μπορεί να μοιάζουν, με την διαφορά ότι τα δικά μου αποσπάσματα βασίζονται στις πρωτότυπες πηγές άλλων συγγραφέων, τις οποίες αξιοποιεί και ο Fels … ΕΡ.: … παραπέμπετε στον Fels σε 7 σελίδες του βιβλίου σας: σελ. 63-65 … σελ. 100 (υποσημείωση), στη σελ. 133, στη σελ. 207 και στη σελ. 341. Επομένως, στις άλλες σελίδες … δεν καταφεύγετε στον Fels; ΑΠ.: Όχι. … ΕΡ.: … ισχυρίζεστε ότι στις σελίδες 1-62 δεν έχετε αξιοποιήσει καθόλου τον Fels; ΑΠ.: Ναι. Μόνο στις βιβλιογραφικές αναφορές … όχι σε κείμενα του Fels. ΕΡ.: Και στις σελίδες 66-108; ΑΠ.: Ισχυρίζομαι ότι είναι κοινή η δομή σε όλα τα εισαγωγικά έργα. Το χρησιμοποίησα γιατί δεν θεωρούσα ότι παρανομούσα, ότι έκανα κάτι για να ξεγελάσω το αναγνωστικό κοινό. … ΕΡ.: … υπάρχουν εκτενή τμήματα … που είναι μετάφραση αυτούσιων τμημάτων του Fels; ΑΠ.: Δεν υπάρχουν ως μετάφραση. ΕΡ.: Υπάρχουν εκτενή τμήματα που να θεωρηθούν ως παράφραση; ΑΠ.: Εξαρτάται πώς διαβάζει κανείς τα κείμενα. Κατ’ εμένα δεν μπορούν να θεωρηθούν παράφραση. … ΕΡ.: Υπάρχουν τμήματα … που να είναι διασκευές …; ΑΠ.: Όχι. Δεν καταλαβαίνω όμως τον όρο: διασκευές, με ποιά σημασία; ΕΡ.: Διαφορετική διατύπωση του ίδιου περιεχομένου. ΑΠ.: Εμμένω στην ίδια απάντηση, όπως και πριν … Εγώ έκανα "διασκευές" των θέσεων των "πραγματικών συγγραφέων" των "πρωτοτύπων πηγών"». Επίσης στην συμπληρωματική κατάθεσή του (8.11.2007): «ΕΡ.: Έχετε δώσει την διδακτορική διατριβή του Fels ή το βιβλίο για μετάφραση σε κάποιους στο παρελθόν; ΑΠ.: Στοιχεία της διδακτορικής διατριβής, όχι το βιβλίο έχω δώσει, αλλά όχι σε φοιτητή και υπήρχε και αμοιβή. Αυτό είναι στοιχείο της δικογραφίας και βρίσκεται στις αρμόδιες αρχές.». Σημειώνεται ότι, καίτοι ζητήθηκε και κατά την κατάθεση του εγκαλουμένου ενώπιον της εισηγήτριας της υποθέσεως (βλ. κατωτέρω), ουδεμία τοιαύτη μετάφραση προσκομίστηκε, ενώ δεν απεστάλη ούτε με το φάκελο της ποινικής δικογραφίας. Ακολούθως, στις 20.1.2010, ο Γερμανός καθηγητής του Πανεπιστημίου του Tübbingen Christian Fels κατέθεσε κατά του εγκαλουμένου, του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του εκδοτικού οίκου του επίμαχου βιβλίου αγωγή για ανόρθωση της ηθικής βλάβης που υπέστη από την φερόμενη λογοκλοπή. Σε αυτήν και σε έκταση 350 σελίδων ο ενάγων, αφού αντιπαραβάλλει τα περιεχόμενα των δύο βιβλίων, στη συνέχεια μεταφράζει το επίμαχο βιβλίο, προκειμένου να αποδείξει τον ισχυρισμό του ότι αυτό αποτελεί αντιγραφή του δικού του βιβλίου και ότι δεν εμφανίζει καμμία πρωτοτυπία τόσο ως προς την επιλογή των θεμάτων, την δομική διευθέτηση των μερών του και την εναρμόνιση των κειμένων μεταξύ τους, ισχυρίζεται δε ότι η σύμπτωση των δύο βιβλίων αγγίζει το ποσοστό του 85%, αφού επί 372 σελίδων κειμένου οι 304 αποτελούν αυτούσια αντιγραφή – μετάφραση στην Ελληνική γλώσσα του δικού του βιβλίου. Τέλος, προς επίρρωση του ως άνω ισχυρισμού του, επικαλείται την 84/4.4.2008 επιστολή του Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου – όπως αναφέρεται στο δικόγραφο της αγωγής –, η οποία χαρακτηρίζει την περίπτωση αυτή ως "malpractice", δηλαδή παράβαση καθήκοντος/αδίκημα/κατάχρηση, το περιστατικό ως μεμονωμένο (isolated incident), και τον διαβεβαιώνει ότι τέτοιου είδους συμπεριφορά δεν συνάδει με το ίδρυμα και την ακαδημαϊκή ηθική (σ. 352 αγωγής). Σύμφωνα δε με την 191/2013 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, η συζήτηση ανεβλήθη, προκειμένου να διευκρινιστούν, μέσω του Ινστιτούτου Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου, ζητήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

Περαιτέρω, κατά την ενώπιον της εισηγήτριας της υποθέσεως κατάθεση (14.3.2014) σε συνδυασμό με αυθημερόν κατατεθέν σημείωμα αυτού, ο εγκαλούμενος κατέθεσε, επίσης, ότι έδωσε προς μετάφραση σε τρίτους στοιχεία μόνον από τις βιβλιογραφικές αναφορές, ότι το βιβλίο του έχει ομοιότητες με το βιβλίο του Fels ως προς την επιστημονική προσέγγιση, ότι εισάγει ως τι νέον στην επιστήμη της παιδαγωγικής τον όρο υψηλή νοητική λειτουργικότητα (hoch geistige funktionsfähigkeit σε αντιδιαστολή με τον αντίστοιχο όρο του Fels Hobegabung), που σημαίνει ικανότητα του ανθρώπου να αξιοποιεί το διανοητικό του επίπεδο και να το καθιστά λειτουργικό, κατ’ αυτόν δε ο όρος "υψηλή νοητική λειτουργικότητα" αποτελεί απόκλιση από την μέση ευφυΐα – ενώ κατά τον Fels τούτο σημαίνει υψηλό δείκτη νοημοσύνης. Επ’ αυτού ειδικότερα ο εγκαλούμενος κατέθεσε ότι τα δύο βιβλία, όπως το Γερμανικό παρουσιάζεται στην προαναφερόμενη αγωγή, παρουσιάζουν ομοιότητες, υπό την προϋπόθεση διαφοροποιήσεως των όρων Hochbegabter, που αποδίδεται από τον Fels ως "ευφυής", ενώ ο επινοηθείς από τον ίδιο όρος "υψηλή νοητική λειτουργικότητα" αφορά όλη την κλίμακα ευφυΐας. Επίσης κατέθεσε ότι το βιβλίο του καταλαμβάνει άνω των 2/3 του Γερμανικού, αναγνώρισε δε σε δειγματοληπτική αντιπαραβολή ικανών χωρίων του βιβλίου του, που του υπεδείχθησαν, ομοιότητες στην απόδοση που, όμως, όπως ισχυρίζεται, είναι απόδοση των πρωτογενών πηγών, στις οποίες ανέτρεξαν και οι δύο συγγραφείς. Εξάλλου, ο μάρτυρας Γεώργιος Δράκος, γερμανομαθής συνταξιούχος καθηγητής, που προτάθηκε από τον εγκαλούμενο, διαψεύδει μεν, στην από 14.3.2014, τα περί μεταφράσεως, παραδέχεται όμως ότι η απόδοση των σελίδων 68 και 55 (εγκα-

λουμένου– Fels, αντιστοίχως) μοιάζουν μερικώς, 98 και 78, ομοίως, και ότι είναι παράφραση, 287 και 194, αντιστοίχως, είναι κοινός τόπος (τα χωρία του υπεδείχθησαν δειγματοληπτικώς).

Περαιτέρω, στο από 24.3.2014 ενώπιον της εισηγήτριας της υποθέσεως κατατεθέν υπόμνημα, ο εγκαλούμενος επαναλαμβάνει τα περί πρωτοτυπίας του όρου "υψηλή νοητική λειτουργικότητα", κατά τα ανωτέρω, και ισχυρίζεται επίσης ότι διαφοροποιείται από τον Fels καθώς ο ίδιος αναφέρεται στον μαθητικό πληθυσμό της Ελλάδας, ενώ εκείνος σε αυτόν της Γερμανίας – γεγονός πάντως που κρίνεται αναμενόμενο και όχι «επιστημονικώς πρωτότυπο». Στη συνέχεια, ομοίως ως στοιχείο διαφοροποιήσεως αναφέρει, σε σχέση με τον πίνακα περιεχομένων των δύο βιβλίων, ότι στο δικό του, και σε σχέση με την ιστορική εξέλιξη της σχολικής ενισχύσεως των παιδιών που έχουν νοητικές ιδιαιτερότητες, που πραγματεύονται και οι δύο συγγραφείς, δεν ταυτίζεται με την δομική κατανομή κατά κεφάλαιο, που υπάρχει στο φερόμενο ως αντιγραφέν βιβλίο. Τούτο όμως δεν ισχύει διότι στις σελ. 68-82 του βιβλίου του εγκαλουμένου και με υπότιτλο «Ιστορική εξέλιξη της σχολικής ενίσχυσης των παιδιών με υψηλή νοητική λειτουργικότητα», ευχερώς αντιλαμβάνεται ακόμη και ο μη γερμανομαθής αναγνώστης, ότι αυτός κάνει την ίδια ιστορική αναφορά – αναγνωρίζονται χρονολογίες και ονόματα ιστορικών προσώπων –, απλώς δεν υπάρχει όμοια κατάταξη κατά κεφάλαια. Ακολούθως, και σε σχέση πάντοτε με τον πίνακα περιεχομένων, ο οποίος παρουσιάζεται μεταφρασμένος στην προαναφερόμενη αγωγή, την αντιστοίχηση μεταξύ των δύο βιβλίων του οποίου επιχειρεί να ανατρέψει ο εγκαλούμενος, και από τις σελ. 85-311 της αγωγής, ο ίδιος αναφέρει ότι τα εν λόγω κεφάλαια δεν αναφέρονται "επακριβώς" στο βιβλίο του Fels. Τούτο όμως ήδη συνιστά έμμεση ομολογία, τουλάχιστον μεταφράσεως – αποδόσεως και συνεπώς αντιγραφής των αντιστοίχων κεφαλαίων.

Ακολούθως, ο εγκαλούμενος ισχυρίζεται ότι διαφοροποιείται από τον Γερμανό συγγραφέα στις σελ. 323-370 του βιβλίου του, που αναφέρονται στην Ειδική Εκπαίδευση των παιδιών, την νοημοσύνη των οποίων ερευνά, στην Ελλάδα. Τούτο όμως δεν συνιστά πρωτοτυπία, όπως προαναφέρθηκε, πέραν του ότι την ίδια αναφορά, όπως ισχυρίζεται στην αγωγή του, κάνει και ο Γερμανός συγγραφέας για την Γερμανία. Στην συνέχεια ο εγκαλούμενος ισχυρίζεται ότι τα κεφάλαια που αναφέρονται στις σελ. 117-207 του Γερμανού συγγραφέα δεν εμφανίζονται "λεκτικά" στα περιεχόμενατου βιβλίου του. Τούτο όμως δεν είναι πειστικό, αφού στην ως άνω αγωγή του ο Fels φέρεται να αντιστοιχίζει τα κεφάλαια του βιβλίου του με τα αντίστοιχα του βιβλίου του εγκαλουμένου, τα οποία εκτείνονται από την σελ. 149-310.

Στη συνέχεια ο εγκαλούμενος και προς υποστήριξη της διαφοροποιήσεώς του από τον Fels, επικαλείται, πέραν των προαναφερθέντων, και τα εξής: Ότι στις σελ. 27-43 γίνεται αναφορά σε Έλληνες συγγραφείς. Ότι στη σελ. 32 αναφέρεται μόνον αυτός στην κατανομή του Gauss, στον οποίο παραπέμπει σε σχηματική αναφορά στην υποσημ. αριθμ. 6, πράγμα που προκύπτει ότι ισχύει, καθώς και στις θέσεις του Gardner, όπου όμως στο βιβλίο του αναφέρεται ως "πρόταση Gardner (1991)" σελ. 33, που πάντως ευχερώς προκύπτει ότι υπάρχει και στο βιβλίο του Fels σελ. 34 με την ίδια αναφορά. Ότι στη σελ. 36 αναφέρεται στην σχεδιαστική ικανότητα των παιδιών, η οποία πάντως, ανεξαρτήτως του εάν αναφέρεται στο βιβλίο του Fels, σε αυτό του εγκαλουμένου αναφέρεται από παραπομπή στην υποσημ. αριθμ. 9. Ότι στη σελ. 38 αναφέρεται στον όρο "μεταγνώση", που προκύπτει από την υποσημ. αριθμ. 10, ότι την αντιγράφει από άλλον Έλληνα συγγραφέα (Κολιάδης). Τα αυτά ισχύουν και για τον ισχυρισμό του σχετικώς με την σελ. 41, όπου αυτή την φορά πρόκειται για την υποσημ. 12 και αντιγραφή από τον συγγραφέα Καραφύλλη. Ότι οι αναφορές του στους συγγραφείς Tannenbaum, Terman, Marland, αλλά και τα "μοντέλα" δόμησης των Reuzulli, Moenks, Gagne, Heller και Hanry συνιστούν παραπομπές σε πρωτότυπες πηγές. Ακόμη και αν τούτο ισχύει, ευχερώς προκύπτει από το Γερμανικό βιβλίο ότι πρόκειται για την ίδια δομική ροή του συγγράμματος, η οποία φαίνεται να συμπίπτει (βλ. π.χ. και σχετικά γραφικά σχήματα). Ότι στη σελ. 63 και σε έκταση 3 σελίδων παρουσιάζονται ιδέες του Fels, πράγμα που ισχύει, δεν συνιστά όμως, λογικώς, διαφοροποίηση. Ότι στην Δεύτερη Ενότητά του «Γνωρίζοντας το παιδί …» αναφέρεται σε ελληνόγλωσση βιβλιογραφία και αναλύει τις έννοιες προσαρμογή, αφομοίωση, συμμόρφωση, συγχρονία και εξελικτικός τραυλισμός. Οι όροι προσαρμογή, αφομοίωση, συμμόρφωση και εξελικτικός τραυλισμός αναφέρονται πράγματι στις υποσημ. 20, 21, 22 και 24 και συνιστούν αντιγραφή από Έλληνες συγγραφείς που εκεί αναφέρονται· το αυτό ισχύει και για τον όρο "χαρακτηρισμός", υποσημ. αριθμ. 27. Όσον αφορά στο σύνδρομο του Πυγμαλίωνα (σελ. 119 σε υποσημ. αριθμ. 28), τούτο αναφέρεται και στον Fels, σελ. 89. Ότι αναφέρεται στο σύνδρομο "cat cry", και πάλι όμως σε υποσημ. με αριθμ. 36, τούτη τη φορά από αντιγραφή από αλλοδαπό συγγραφέα (Berger, 1998, 189). Ότι στο κεφάλαιο «Αναγνώριση των παιδιών και εφήβων …» (σελ. 149) αναφέρονται τα τυπικά και άτυπα μέσα αναγνώρισης με βάση τη διεθνή και ελληνόγλωσση βιβλιογραφία· πλην όμως η δομική ροή του κειμένου προκύπτει ακριβώς όμοια με το φερόμενο ως αντιγραφέν και από τις επικαλούμενες από τον εγκαλούμενο παραπομπές, σε συνδυασμό με όσα επικαλείται ο Fels στην αγωγή του περί συμπτώσεως των κειμένων. Ότι στο κεφάλαιο τέταρτο της τρίτης ενότητας «Η εκπαίδευση των παιδιών με υψηλή …» παρουσιάζονται οι σχετικές απόψεις Ελλήνων επιστημόνων˙ ο ισχυρισμός αυτός προδήλως αναφέρεται στην υποσημ. αριθμ. 66 (αναφορά Ελλήνων συγγραφέων), ενώ η επίκληση των συγγραφέων Bloom και Maslow αναφέρεται στην υποσημ. 50, της σελ. 240. Για το κεφάλαιο δεύτερο της τέταρτης ενότητας (σελ. 323), ο εγκαλούμενος δεν επικαλείται διαφοροποίηση από το Γερμανικό κείμενο. Ότι το κεφάλαιο τέταρτο της τέταρτης ενότητας «Ένα Σχολείο για Όλους» αποτελεί δική του πρωτότυπη ιδέα, που δεν περιλαμβάνεται στο βιβλίο του Fels. Το 14 κεφάλαιο αυτό εκτείνεται σε 8 σελίδες (σελ. 360-367) και πράγματι δεν προκύπτει, ούτε και ο Fels με την αγωγή του ισχυρίζεται, ότι έχει αντιγραφεί.

Στη συνέχεια του υπομνήματός του (σελ. 16 επ.) ο εγκαλούμενος επικαλείται και πάλι στοιχεία που διαφοροποιούν το βιβλίο του από αυτό του Fels. Έτσι, στη σελ. 33 αναφέρεται στην υποσημ. 7 επιγραμματικώς στις θεωρίες του Thurston και Guilford, στη σελ. 34 επ. του βιβλίου του ότι, σε αντίθεση με τον Fels, ο ίδιος αναφέρει 8 τύπους νοημοσύνης, ενώ ο Fels "κατά Gardner" 7. Ο ισχυρισμός αυτός, πέραν του ότι είναι αόριστος, αφού δεν διευκρινίζεται ποιός είναι ο επιπλέον τύπος – διότι είναι δυνατόν π.χ. κάποιος στο φερόμενο ως αντιγραφέν κείμενο να υποδιαιρείται –, είναι και αντιφατικός, αφού στη σελ. 34 ο ίδιος αναφέρει ότι κατά Gardner υπάρχουν 8 τύποι νοημοσύνης. Στη σελ. 39 η φερόμενη διαφοροποίησή του καταλαμβάνει 4 σειρές, που και αυτές έχουν αναφορά σε άλλον συγγραφέα. Στη σελ. 66 η φερόμενη διαφοροποίησή του αφορά την υποσημ. 14, στην οποία αναφέρει ένα πείραμα του Terman. Το αυτό συμβαίνει και στις σελ. 75-76 σχετικώς με τις απόψεις του Galton, που αναφέρονται στην υποσημ. 18, που πάντως ευχερώς προκύπτει ότι αναφέρεται και στο Γερμανικό βιβλίο στη σελ. 59 υποσημ. 16. Επίσης το αυτό ισχύει, δηλαδή αναφορά σε υποσημείωση, την αριθμ. 19, και για τον όρο "Μεταρρυθμιστική Παιδαγωγική", στην σελ. 76. Ομοίως και για την φερόμενη διαφοροποίηση σχετικώς με τον όρο "Δυσυγχρονία", σελ. 95 (για την οποία δεν αρνείται ότι υπάρχει και στον Fels, απλώς αναφέρεται στην ερμηνεία του όρου), όπου στην υποσημ. 23 αντιγράφει ετυμολογία της λέξεως με αναφορά στον Μπαμπινιώτη. Ομοίως και για την φερόμενη διαφοροποίησή του σχετικώς με τον όρο "ψευδής χαρισματικότητα", σελ. 108 υποσημ. 26, όπου εν προκειμένω αναφέρεται στον ίδιο τον Fels. Σε υποσημείωση με αριθμ. 33, στη σελ. 143, στην οποία αντιγράφει άλλους συγγραφείς, αναφέρεται και η σχετική φερόμενη διαφοροποίησή του. Σε σχέση με το "προφίλ του παιδιού με υψηλή νοητική λειτουργικότητα που παρουσιάζει αναπηρία", σελ. 146-148, δεν είναι πειστική η φερόμενη διαφοροποίησή του, συνεκτιμωμένων όσων ισχυρίζεται ο Fels για τις σελίδες 110-115 του δικού του βιβλίου, ιδίως για τις σελ. 112 επ. Στη σελ. 164, ως διαφοροποιητικό στοιχείο, φέρεται η αναφορά στην υποσημ. 16 σε Ελληνική βιβλιογραφία. Υποσημείωση, με αριθμ. 39 και αντιγραφή από άλλο συγγραφέα συνιστά και η φερόμενη διαφοροποίησή του στη σελ. 166. Ο ρόλος των γονέων ως προς την ταυτοποίηση των υπό έρευνα παιδιών, σελ. 184-185, δεν είναι πειστικός σε συνδυασμό με τους αγωγικούς ισχυρισμούς του Fels, ενώ πράγματι διαφοροποιητικό στοιχείο συνιστά η ευθύνη της Πολιτείας σχετικώς με την εκπαίδευση των εν λόγω παιδιών, που εκτείνεται σε 1½ σελίδες. Υποσημείωση με αριθμ. 56, στη σελ. 271, αφορά και ο σχετικός ισχυρισμός, με αναφορά σε άλλους συγγραφείς. Τέλος, η πρόταση του εγκαλουμένου για μία "Τάξη για Όλους", για την οποία ισχυρίζεται διαφοροποίηση και πρωτοτυπία, στη σελ. 281 εκτείνεται σε 9 σειρές.

Εν τέλει, συμπερασματικώς και σε σχέση με τους ισχυρισμούς του εγκαλουμένου, όπως προβάλλονται με το υπόμνημά του, διά των οποίων επιχειρεί να ανατρέψει την πειθαρχική κατηγορία περί μεταφράσεως – αντιγραφής, αυτοί αφορούν σε ασήμαντες προσθήκες, στο σύνολό τους σχεδόν αναφερόμενες σε υποσημειώσεις, που και αυτές ουδόλως συνιστούν πρωτοτυπία, αφού αναφέρονται σε άλλους συγγραφείς, και σε καμμία περίπτωση δεν διαφοροποιούν και μάλιστα ουσιωδώς τις επιστημονικές θέσεις ενός κειμένου από ένα άλλο• πολλώ μάλλον ενός κειμένου, που διεκδικεί τον χαρακτηρισμό πρωτότυπου έργου – πανεπιστημιακού συγγράμματος, για την εξέλιξη πανεπιστημιακού καθηγητού. Εξάλλου όσοι ισχυρισμοί του εγκαλουμένου αναφέρονται στην Ελληνική βιβλιογραφία καθώς και στα εν Ελλάδι ισχύοντα και προτεινόμενα, ουδόλως συνιστούν επιστημονική διαφοροποίηση, αλλά απλή περιγραφή πραγματικών ή νομικών καταστάσεων και, εν προκειμένω, στοιχειωδών – κοινοτόπων προτάσεων. Περαιτέρω η φερόμενη ως δική του ιδέα περί του ορισμού "υψηλή νοητική λειτουργικότητα" καθώς καιη πρότασή του για "Ένα Σχολείο για Όλους", ακόμη και με την εκδοχή ότι είναι πρωτότυπες, καταλαμβάνουν εξαιρετικά μικρή έκταση του βιβλίου, ώστε να είναι ικανές να το διαφοροποιήσουν από το φερόμενο ως αντιγραφέν και να το καταστήσουν πρωτότυπο, όπως ισχυρίζεται ο εγκαλούμενος.

6. Επειδή, αναφορικώς με τον έτερο τρόπο τελέσεως του παραπτώματος της κλοπής της πνευματικής ιδιοκτησίας και ειδικότερα της διανομής είτε δια της κυκλοφορίας στο εμπόριο, είτε μέσω δημόσιου δανεισμού δια των βιβλιοθηκών, λεκτέα τα εξής: Σύμφωνα με την από 17.3.2014 Βεβαίωση του εκπροσώπου της εκδοτικής εταιρίας, που εξέδωσε το επίμαχο βιβλίο (Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ – Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.), αυτό κυκλοφόρησε τον Σεπτέμβριο του 2006 και αποσύρθηκε από την εμπορική κυκλοφορία στις 9.3.2007 κατόπιν συνεννοήσεως και σε συνεργασία με τον εγκαλούμενο. Πλην όμως τούτο διαψεύδεται, δεδομένου ότι το επίμαχο βιβλίο πωλείται ακόμη και σήμερα μέσω ηλεκτρονικών βιβλιοπωλείων και συγκεκριμένα στο bibliopolio.gr, Ελευθερουδάκης, Πολιτεία και Public, όπως προκύπτει από σχετικές αναρτήσεις στο διαδίκτυο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 13 του από 30.6.2006 Ιδιωτικού Συμφωνητικού μεταξύ του προαναφερομένου εκπροσώπου και του εγκαλουμένου, ο τελευταίος, δηλώνοντας ότι το επίμαχο βιβλίο αποτελεί δική του πνευματική ιδιοκτησία, αποδέχθηκε την ευθύνη του έναντι τρίτων για τυχόν παράβαση των διατάξεων για την πνευματική ιδιοκτησία, που μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στον εκδότη. Το επίμαχο όμως βιβλίο ακόμη και σήμερα ευρίσκεται σε τέσσαρες τουλάχιστον δημόσιες βιβλιοθήκες, ήτοι στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος και στις πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες των Πανεπιστημίων Ιωαννίνων, Μακεδονίας και Εθνικό Καποδιστριακό (βλ. τις από 11.3.2014, 27.1.2014, 10.2.2014 και 14.4.2014, αντιστοίχως). Στις τρεις τελευταίες αγοράστηκε από το ελεύθερο εμπόριο, πριν την 9.3.2007, ημεροχρονολογία αποσύρσεως από την εμπορική κυκλοφορία από τον εκδοτικό οίκο. Ειδικότερα η κατάθεση του βιβλίου στην Εθνική Βιβλιοθήκη είναι υποχρέωση και του συγγραφέως, κατ’ άρθρο 12 παρ. 7 ν. 3149/2003, και σε κάθε περίπτωση κατ’ εφαρμογήν και του προαναφερθέντος άρθρου 13 του ως άνω Ιδιωτικού Συμφωνητικού, ο εγκαλούμενος, κινούμενος στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής δεοντολογίας, όφειλε να μεριμνήσει και για την απόσυρση του βιβλίου του από την Εθνική Βιβλιοθήκη. Το αυτό όφειλε να πράξει τουλάχιστον και

για την πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου, στο οποίο υπηρετούσε (Ιωαννίνων). Τούτων δοθέντων προκύπτει ότι ο εγκαλούμενος παρέβη και το άρθρο 3 του ν. 2121/1993 και τον από το άρθρο 66 αυτού, προκύπτοντα κανόνα τελέσεως του εξεταζομένου πειθαρχικού παραπτώματος.

7. Επειδή, περαιτέρω, με το από 24.3.2014 υπόμνημά του ο εγκαλούμενος, και προκειμένου να αποδείξει ότι πλείστα κεφάλαια του βιβλίου του συνιστούν "κοινό τόπο", επικαλείται διάφορους άλλους συγγραφείς, Έλληνες και ξένους, οι οποίοι πραγματεύονται τα ίδια με αυτόν κεφάλαια σε βιβλία ή άρθρα τους. Τα περί "κοινού τόπου" επικαλείται και στην από 14.3.2014 κατάθεσή του ο μάρτυρας Γεώργιος Δράκος. Τούτο, ακόμη και με την εκδοχή ότι είναι αληθές, αλυσιτελώς το επικαλείται, διότι δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση, απ’ όπου και να μεταφράζει – αντιγράφει να παραπέμπει σε αυτόν, από τον οποίο μεταφράζει – αντιγράφει.

8. Επειδή, εξάλλου, με την 8/2015 απόφαση του παρόντος Συμβουλίου ζητήθηκε αρμοδίως, επιμελεία του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, να γίνει επίσημη μετάφραση του επίμαχου βιβλίου και στη συνέχεια πραγματογνωμοσύνη ως προς την επιστημονική ομοιότητα αυτής και της φερομένης ως αντιγραφείσας Γερμανικής διατριβής. Σε εκτέλεση δε της προαναφερομένης αποφάσεως η οικεία Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών γνωστοποίησε στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (με το 0092.17/3914/ΑΣ 4137 έγγραφό της), ότι «… Η Υπηρεσία μας δεν δύναται να ικανοποιήσει το αίτημά σας επειδή δεν υπάρχει μεταφραστής για το είδος του κειμένου που εμπεριέχεται στο ανωτέρω σχετικό».

9. Επειδή εξεδόθη η 26/2016 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ιωαννίνων, η οποία έλαβε υπ’ όψιν της την από 23.12.2011 ακριβή μετάφραση του Γερμανικού βιβλίου, προσκομισθείσα από τον ενάγοντα Fels, του εμπειρογνώμονος Νικολάου Κατρή, και η οποία (δικαστική απόφαση) συνεκτιμάται από το παρόν Συμβούλιο. Με την απόφαση αυτή κρίθηκε ότι το έργο-σύγγραμμα του C. Fels συνιστά διδακτορική διατριβή, γεγονός το οποίο εξ ορισμού καθιστά το έργο αυτό πρωτότυπο και άξιο προστασίας κατά τους ορισμούς του νόμου (βλ. 6ο φύλλο). Κρίθηκε επίσης ότι από την αντιπαραβολή του βιβλίου του C. Fels με εκείνο του Σπυρίδωνα Σούλη προκύπτει ότι η δομή και το περιεχόμενο του C. Fels ταυτίζεται χωρίς καμμία δυσκολία με τη δομή και το διάγραμμα του Σ. Σούλη, η ανάλυση των κεφαλαίων και των τμημάτων του βιβλίου του Σ. Σούλη, σύμφωνα με τα περιεχόμενα, αποτελούν στο μεγαλύτερο μέρος τους αντιγραφή του βιβλίου του C. Fels (2η σελ. του 8ου φύλλου), με αυτούσιες αντιγραφές και ενσωμάτωσή τους στο βιβλίο του Σ. Σούλη, χωρίς καμμία αναφορά ή νόμιμη παραπομπή στο έργο του C. Fels. Ανεγνωρίσθη δε ότι ο πνευματικός δημιουργός των κεφαλαίων και σελίδων, που αναλυτικώς αναφέρονται στην απόφαση αυτή και συνιστούν, κατ’ αυτή, μετάφραση και αντιγραφή του μεγαλύτερου μέρους διδακτορικής διατριβής του Γερμανού καθηγητού C. Fels, ενσωματωθέντων στο εκδοθέν από τον εγκαλούμενο βιβλίο υπό τον τίτλο "Παιδιά και έφηβοι με υψηλή νοητική λειτουργικότητα και η εκπαίδευσή τους", είναι ο Γερμανός καθηγητής Christian Fels. Ο δε εν προκειμένω εγκαλούμενος, ο οποίος εν γνώσει του γεγονότος τούτου, έκανε χρήση του, κατά τα ανωτέρω, προϊόντος λογοκλοπής βιβλίου, με την κατάθεση, μεταξύ άλλων, αυτού στον φάκελο υποψηφιότητάς του για την εκλογή του στη θέση του αναπληρωτού καθηγητού, προέβη με δόλο σε προσβολή των πνευματικών δικαιωμάτων του προαναφερομένου Γερμανού καθηγητού.

10. Ενόψει όλων όσων προεκτέθηκαν, το παρόν Συμβούλιο πείθεται και κρίνει ομοφώνως ότι ο εγκαλούμενος ακόμη και αν, όπως ισχυρίζεται, έχει κοινές πηγές με τον Fels, χρησιμοποίησε, αφού μετέφρασε ή διασκεύασε, μεγάλα – εκτενέστατα, όχι μόνο αποσπάσματα αλλά και τμήματα από το έργο του Fels, όπως αυτό παρουσιάστηκε από αυτόν και στο οποίο, είτε ως γερμανομαθής, είχε ευχερή πρόσβαση είτε, όπως και ο ίδιος ομολογεί στην κατά την Ε.Δ.Ε. εξέτασή του, τμήματα του Γερμανικού βιβλίου έδωσε προς μετάφραση σε μεταφραστή – αν και στην ενώπιον της εισηγήτριας της υποθέσεως κατάθεση μερικώς ανακάλεσε την ομολογία του –, χωρίς αναφορά στον Fels. Προκύπτει δηλαδή ότι ο εγκαλούμενος, προς ευκολίαν του, μετέφρασε – διασκεύασε – αντέγραψε το μεγαλύτερο μέρος του κειμένου του Fels, χωρίς να το αναφέρει, και βεβαίως στην περίπτωση αυτή δεν μπορεί να γίνει λόγος για τον επιτρεπόμενο από το άρθρο 19 ν. 2121/1993 σκοπό. Συνεπώς, ο εγκαλούμενος ετέλεσε το πειθαρχικό παράπτωμα της λογοκλοπής, μεταφράζοντας - αντιγράφοντας την διδακτορική διατριβή του Γερμανού συγγραφέως Christian Fels με τίτλο «Identifizierung und Foerderung Hochbegabter in den Schulen der Bundesrepublik Deutschland» και ενσωματώνοντας την ως άνω μετάφραση - αντιγραφή στο βιβλίο, που παρουσίασε ως δικό του πρωτότυπο έργο με τίτλο «Παιδιά και έφηβοι με υψηλή νοητική λειτουργικότητα και εκπαίδευσή τους», προκειμένου να το παρουσιάσει ως πρωτότυπη επιστημονική δική του μονογραφία για την κρίση προς εξέλιξή του στη βαθμίδα του αναπληρωτού καθηγητού. Για τον λόγο τούτο πρέπει να επιβληθεί σε αυτόν η πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσεως διάρκειας δύο μηνών (άρθρο 24 παρ. 1 περ. γ΄ π.δ/τος 160/2008, φ. 220 Α΄), αρχομένης από της επιδόσεως σε αυτόν της παρούσης, επιμελεία του ασκούντος την πειθαρχική δίωξη οργάνου.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι ο εγκαλούμενος επίκουρος καθηγητής Σπυρίδων- Γεώργιος Σούλης ετέλεσε το πειθαρχικό παράπτωμα της λογοκλοπής, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει σε αυτόν την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσεως δύο μηνών, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Κρίθηκε, αποφασίσθηκε και εκδόθηκε στην Αθήνα, στις 23 Νοεμβρίου 2016.

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2016

Η Πρόεδρος
και λόγω αποχωρήσεως το αρχαιότερο μέλος

Π. ΜΠΡΑΪΜΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, **έχει το Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (ν. 3469/2006, Α΄ 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση **απλού** ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ’ εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ
Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)
Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

